

Doe het zelf

Als bevestigingen loskomen

AFREKENEN MET LOSLOPENDE MOEREN

Moeren die steeds weer los gaan zitten, zijn dikwijls zelf onbeschadigd –gewoonlijk is de schroefdraad van bout of tapeind beschadigd en moet u die vervangen. Maar natuurlijk kan de fout ook aan de moer liggen. Het eerste dat u moet doen is de moer met een nieuwe veerring monteren. Als er voldoende draad aanwezig is liefst ook nog een platte ring monteren. Beide ringen moeten krap om bout of tapeind passen (fig. 2), anders oefenen ze onvoldoende kracht uit om het loslopen tegen te kunnen houden.

Monteer, als er voor een veerring niet voldoende ruimte is, een zelfborgende moer. Van zulke moeren bestaan diverse soorten (fig. 3) die op de een of andere manier druk op de schroefdraad uitoefenen en zo loslopen van de moer voorkomen. Het bekendst is de nyloc-moer, die is voorzien van een nylon ring die iets nauwer is dan de schroefdraad.

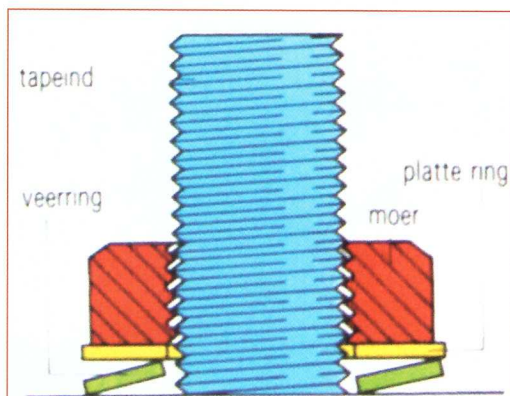
Of u kunt de moer met een centerpons en een hamer borgen (fig. 4). U stuikt dan ter plaatse

1. Voor loslopende moeren bestaan diverse oplossingen

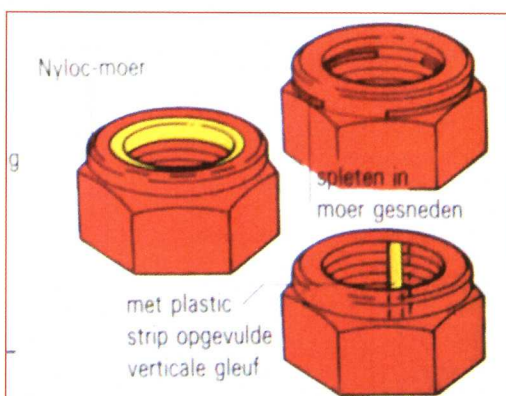
ALS ONDERDELEN LOSTRILLEN MOET U DAAR DEFINITIEF EEN EINDE AAN MAKEN.

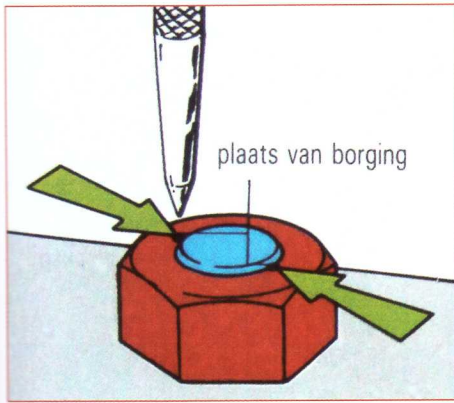
Zelfs eenvoudige karweitjes kunnen lastig zijn en tijd kosten, als u met losse of gebroken bevestigingen te maken krijgt. Soms kunt u als een roep of tapeind zich losgewerkt heeft, dat zo laten en erop vertrouwen dat de overige moeren hun werk zullen doen. Dat geldt bijvoorbeeld voor zulke onderdelen als een carterpan of een distributiedeksel; die hebben vele bevestigingen en het onderdeel staat niet onder druk. Andere componenten (zoals thermostaathuis en waterpomp) zitten echter met slechts een paar bouten vast, maar er staat bovendien druk op de verbinding. Als u de zaak niet afdoende herstelt, zal het koelsysteem gaan lekken. Er zijn voor deze problemen dus geen vaste regels. Gebruik uw fantasie, naast de aanbevelingen in dit artikel. En denk eraan: bij een ongebruikelijke reparatiemethode moet u die altijd dubbel zo sterk maken als eigenlijk nodig is.

2. Gebruik twee nieuwe ringen

3. Drie zelfborgende moeren

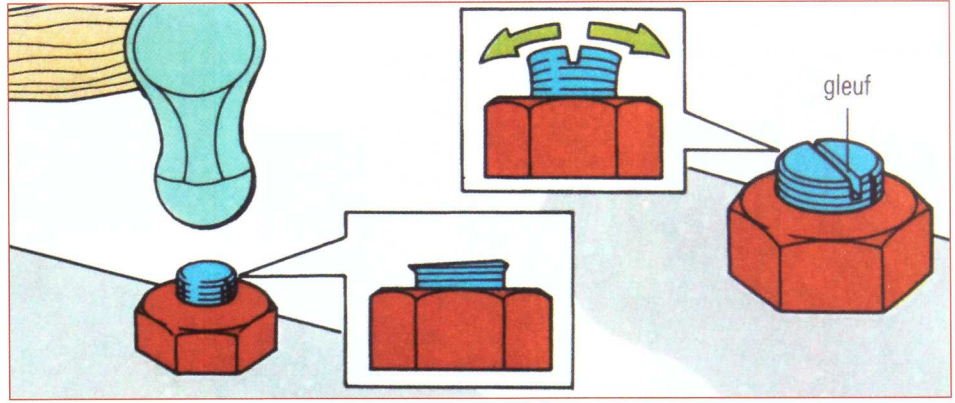

4. Moer met centerpons borgen

materiaal van tapeind en moer in elkaar. Doe hetzelfde aan de andere kant. Door borgen met een centerpons zal een moer niet meer zo gemakkelijk loskomen, maar onmogelijk is dat niet. En u zult de moer altijd nog met een sleutel los kunnen draaien.

Als u er volkomen zeker van wilt zijn dat een moer niet meer kan loskomen (en u hebt geen reden om te denken dat die er ooit nog af moet), dan kunt u het boven de moer uitstekende draadeind met een bolkophamer platslaan (stuiken, zie fig. 5). Draai de moer eerst goed strak aan en stuik dan het uitstekende draadeind over de moer. U kunt er ook een gleuf in zagen en dan beide kanten uiteen drijven. Maar moet u ooit een moer verwijderen waarboven de draad van de bout gestuikt is, dan moet u dat deel van de draad tot vlak op de moer afvijlen en daarna de moer met een beetje extra kracht op de sleutel losdraaien.

Als u onder goede condities werkt en alles

5. Twee manieren van stuikborgen

kunt reinigen, kunt u ook een zogenaamde borgvloeistof gebruiken.

LOSZITTENDE ZELFTAPPENDE SCHROEVEN VERVERGEN

Voor allerlei bevestigingen wordt in een auto ruim gebruik gemaakt van zelftappende schroeven. Als ze hun greep verliezen, is het verrassend gemakkelijk te vervangen. Bijvoorbeeld door een iets dikker exemplaar, dat een nieuwe draad zal snijden (fig. 7). Let op dat zelftappers met een zogenaamde kruiskop in twee soorten voorkomen, waarvoor elk een bijpassende kruiskopschroevendraaier moet worden gebruikt.

Zelftappende schroeven zitten vaak in veerstalen clips gedraaid. Hierbij is de clip gemaakt om de draad van de zelftapper vast te houden. Komt zo'n schroef los, dan is vrijwel altijd de clip die vervangen moet worden en niet de schroef.

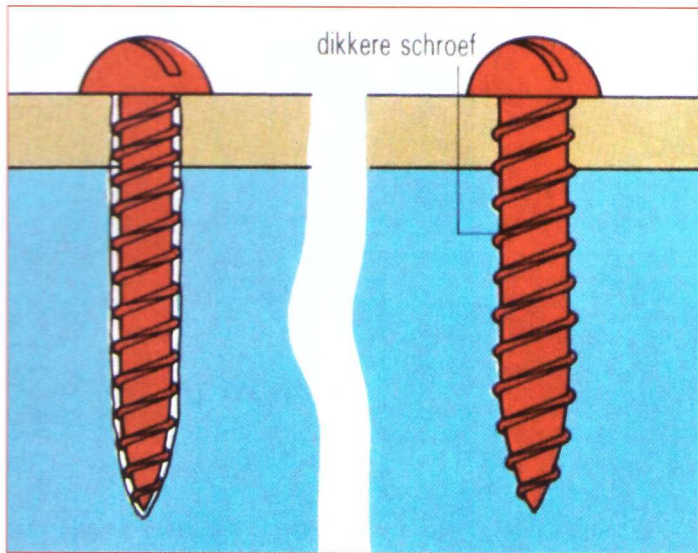
Soms is de clip slechts een plat stukje metaal dat aan de achterkant op de zelf-

tapper zit. U haalt het oude plaatje eraf en vervangt het door een nieuw. Als de clip meedraait bij het aandraaien van de schroef zult u die moeten vasthouden. Gebruik daarvoor een tangetje, want de randen van de clip zijn heel scherp. U kunt zo'n clip ook gebruiken als het metaal rondom een zelftapper weggeroest is. De clip zal de afstand tot het gezonde metaal overbruggen. U kunt clips ook gebruiken bij onderdelen zoals achterlichten, als de oorspronkelijke schroeven voor het vastzetten van de lampkap versleten zijn. Boor door het bevestigingsgat aan de achterkant van het licht en door het metaal van de kofferbak. Neem een zelftappende schroef die lang genoeg is om er helemaal doorheen te gaan en schroef hem in een veerclip. (fig. 8). Dat zal de kap gesloten houden, terwijl u toch gemakkelijk een lamp zult kunnen vervangen.

Er bestaat een aantal andere typen veerclips – zie fig. 6 – waarvan de meeste bedoeld zijn voor een specifiek gevormd

6. Popnagels, zelftappende schroeven en veerclips - ze zijn er voor elk karwei in allerlei maten

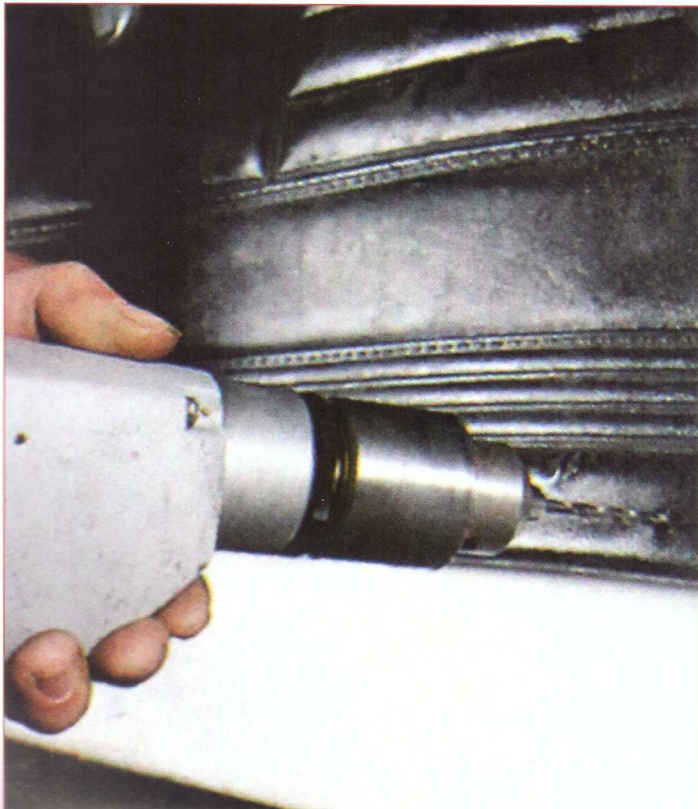

7. Losse zelftapper vervangen door dikkere

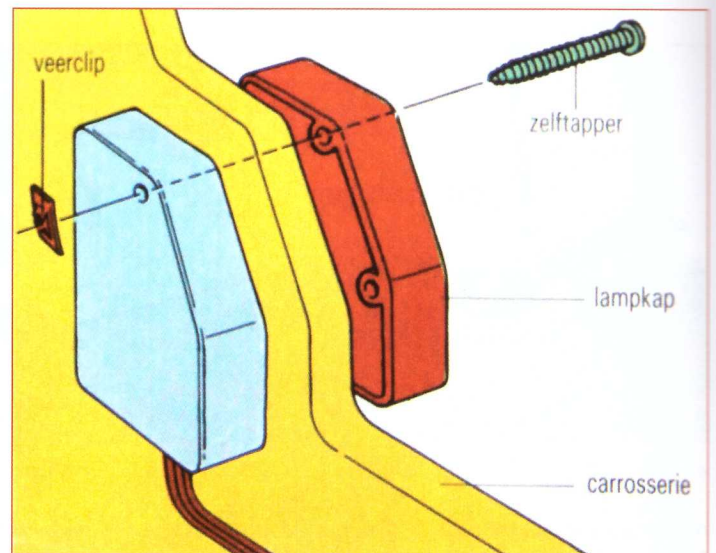
gat dat slechts aan één kant bereikbaar is. Dat soort bevestiging wordt vaak voor bekledingspanelen en sierstukken gebruikt. Elke afzonderlijke plaats heeft z'n eigen clip. Moet u er één vervangen, dan zult u naar uw dealer moeten gaan of naar een carrosseriespecialist; een gewone autoshop zal u niet kunnen helpen.

Popnagels zijn een ander alternatief voor zelftappende schroeven. Ze zijn vooral praktisch, als het component maar aan één kant bereikbaar is. De nagels bestaan in diverse lengten, maar u hebt een popnageltang nodig waarin nagels van diverse dikten passen. Boor, als het gaat om losse sierlijsten of bekledingen, het oude bevestigingsgat zodanig uit dat de popnagel er heel strak in gaat. (fig. 9) Is een sierstrip verbogen, zet dan een nagel in de

9. Gat boren voor popnagel

tang, duw die in het gat in de sierstrip en druk het vervolgens nagel en strip hard aan tot de nagel in het gat in de carrosserie gaat (fig. 10). Knijp de tang dicht en klaar is kees. Het kan zijn dat u het aanknippen van de tang een paar keer moet herhalen, terwijl u de tang daarbij steeds even over de nagel moet opschuiven. Zó bereikt u dat sierstrip en carrosserie vast op elkaar gedrukt worden. Uiteindelijk moet de nagelpen afbreken; u kunt de gerepareerde plek dan nog afwerken met een beetje vulpasta. Popnagels zijn ook goed te gebruiken om bijvoorbeeld een spatlap vast te zetten in een wielkast, als de originele bevestigingen gebroken zijn. Boor nieuwe gaten vlak naast de oude en zet de metalen bovenrand van de spatlap met popnagels aan de carrosserie.

8. Lampkap repareren door zelftapper en clip

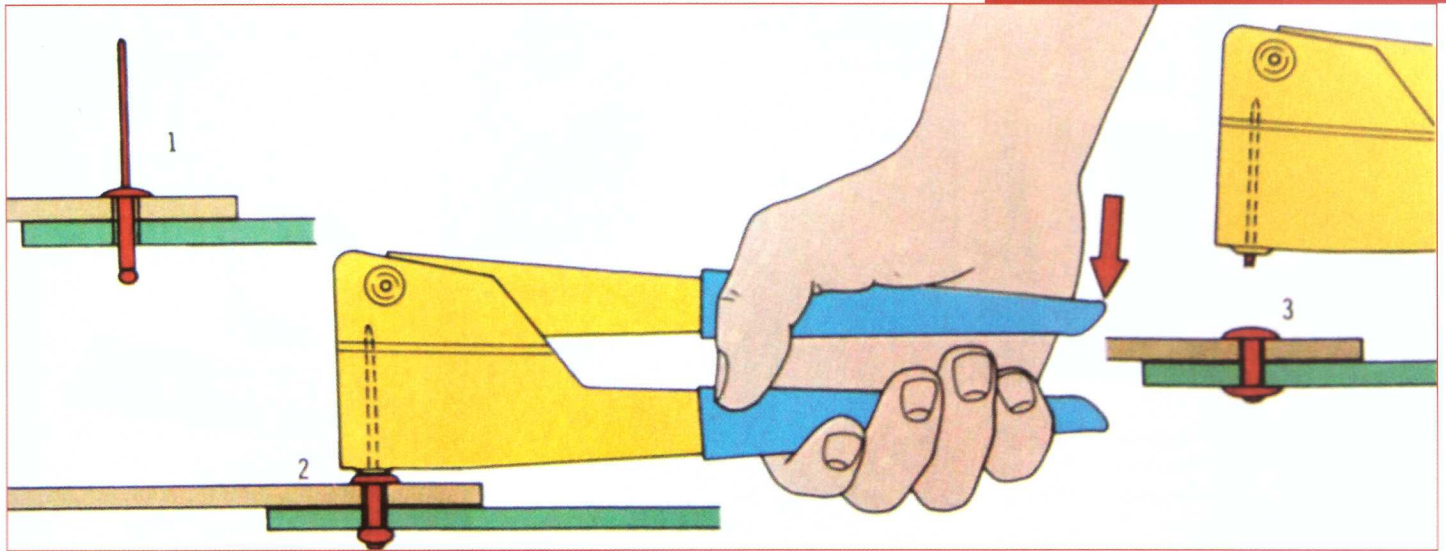
Soms kunnen van een portierbekledingspaneel de oorspronkelijke bevestigingen niet vervangen worden, omdat de onderplaat te dun is. Gebruik dan popnagels. Pas ze ook toe als de oorspronkelijke bevestigingen niet blijven zitten, omdat het paneel vervormd is (fig. 9 en 10). Door popnagelen zal de vervorming weggewerkt worden en indien nodig kunt u zo'n nagel door uitboren altijd weer verwijderen.

AFREKENEN MET LOSZITTENDE TAPEINDEN

Voorlopig hebben in een auto de neiging los te raken. Het kan zijn dat het tapeind zelf beschadigd is, of de inwendige draad van het onderdeel waarin

10. Inbrengen van nagel

11. Plaats nagel (1), gebruik tang (2) en breek steel (3).

het geschroefd zit, is defect. In het eerste geval moet het tapeind eruit en moet het vervangen worden door een nieuw. Ligt het aan de draad waarin het tapeind geschroefd zat, dan kunt u nieuwe draad tappen.

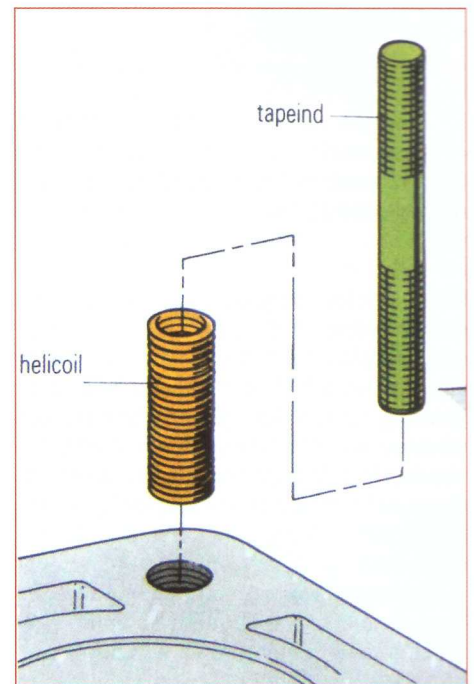
Als de inwendige draad versleten is en u kunt er geen tapeind van de oorspronkelijke maat meer in zetten, dan kunt u kiezen uit drie mogelijkheden. U kunt er een helicoil inzetten (fig. 13). Of u kunt het gat uitboren en er een nieuwe draad in tappen zodat er een dikker tapeind in gaat. Als u het af kunt met een bout in plaats van een tapeind, kunt u proberen een

hardstalen bout te gebruiken die zelftappend is (zie fig. 13b). Zit de beschadiging alleen maar in het onderste deel van de draad, probeer dan een paar platte ringen extra onder de moer te leggen (fig. 14). De moer komt dan op het onbeschadigde deel van de draad en kan op de gebruikelijke manier aangedraaid worden.

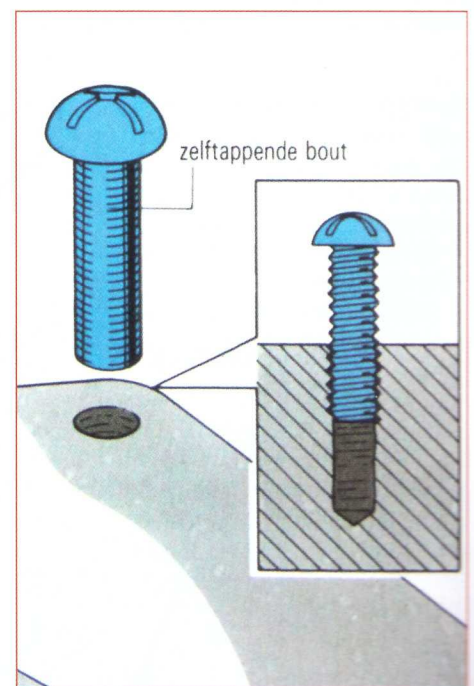
Wilt u er zeker van zijn dat de moer zich niet los werkt, reinig dan draad en moer goed met spiritus en gebruik een beetje Loctite borgvloeistof.

Soms is het niet nodig een nieuwe draad te tappen als een bout of tapeind los zit. De bodem van het gat uitboren en een

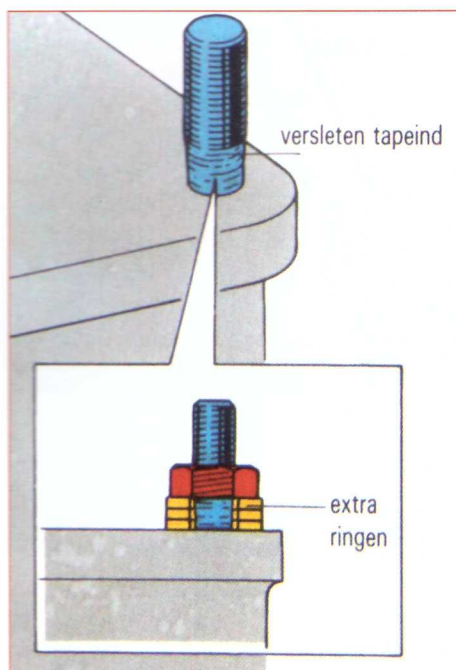
12. Los tapeind kan betekenen dat u nieuwe draad moet tappen

13. Helicoil

13b. Zelftappende bout

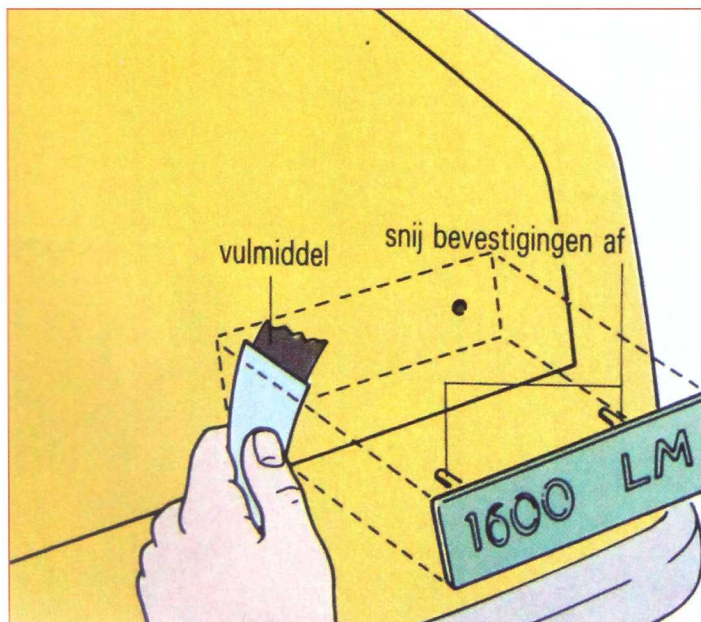
14. Extra ringen toevoegen

langere bout met moer monteren kan ook een oplossing zijn.

LIJM EN ANDERE PLAKMIDDELEN

Sommige bevestigingen kunnen vervangen worden door één van de diverse soorten plakmiddelen die op de markt zijn. Het voordeel ervan is, dat ze minder ervaring of speciaal gereedschap vragen. De meeste merkemblem van auto's bijvoorbeeld, zijn tegenwoordig vastgeplakt. Komt zo'n embleem (of sierlijst) los, verwijder dan de oude lijmresten en plak het onderdeel opnieuw vast met een daarvoor in de handel verkrijgbaar plakmiddel. Zo kunt u ook te werk gaan als een losgeraakt embleem mechanisch was bevestigd. Vul de gaatjes netjes op met vulpasta. Schraap, voor de pasta hard geworden is, een plat stukje plastic over het oppervlak zodat u een vlakke ondergrond krijgt, om

16. Zet embleem met lijm vast.

15. Gebruik lijm voor sommige bevestigingen

het embleem op vast te plakken (fig. 16). Snijd de bevestigingen aan de achterzijde weg en plak het vast op de carrosserie.

Vloerbedekking raakt vaak los en mits de bodem van de auto in orde is en geen water doorlaat, kunt u de bekleding vastplakken met een stevige lijm (die geen kunststof aantast). Als u dat doet in de buurt van de dorpels, kunt u de oude bevestigingsstrips wel weggooiden, vooral als die toch al versleten waren.

Voor het opnieuw vastzetten van zachte bekledingsmaterialen op een vlak paneel, kunt u ook lijm gebruiken. Bestrijk een flink stuk van het paneel en het sieralement met de lijm, laat beide oppervlakken even drogen. Leg ze dan precies op elkaar en druk ze stevig aan.

Ook een in het huis meedraaiend lager kan met een kleefmiddel, in dit geval een borgvloeistof zoals Loctite, vastgezet wor-

den. Bijvoorbeeld de lagers in een wielnaaf, de versnellingsbak of de dynamo (fig. 17). Reinig het lager en de boring en breng enkele druppels Loctite aan op het lager alvorens dit weer op zijn plaats te brengen. Soms kunt u een tweecomponentenlijm gebruiken om bijvoorbeeld een thermostaathuis af te dichten, als één van de tapeinden losgekomen of beschadigd is. Het moet dan wel om een auto gaan die op z'n laatste benen loopt, want u kunt de verbinding niet meer losmaken. Maar als u dit wilt proberen: laat de pakking weg, schuur beide oppervlakken zo glad en schoon mogelijk en smeer ze beide in met tweecomponentenlijm. Zet het huis onmiddellijk vast. De verscheidenheid aan lijmproducten is groot, elk met diverse toepassingsmogelijkheden; geef een karwei dus niet te gauw op, kijk ook eens naar de toepassing van lijmsorten. |

17. Los dynamolager in huis borgen

